

AZ ELTE REKREÁCIÓ ÉS ÉLETMÓD ALAPSZAK SZAKMAI GYAKORLATA A
HALLGATÓK ÉS A GYAKORLÓHELY-VEZETŐK VÉLEMÉNYÉNEK TÜKRÉBEN
MAJOR BÁLINT
SPORT- ÉS REKREÁCIÓSZERVEZÉS (REKREÁCIÓSZERVEZÉS ÉS
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS)

1. Bevezetés

Témaválasztásomat a munkaerőpiacra való kilépés első támpontjainak feltérképezése adta. Ezen kívül szerettem volna felmérni, hogy melyek a munkáltatók által legfontosabbnak megítélt kompetenciák, személyiség jegyek és személyiség vonások, amelyek elengedhetetlenek a sikeres elhelyezkedés érdekében. A kutatás során megszerzett releváns információkkal szeretném segíteni a témában érdekelt rekreáció és életmód szakos hallgatótársaimat. Témaválasztásomat a rekreációs szakirányban továbbtanuló hallgatók motivációs tényezőinek megismerése is befolyásolta.

Kutatásom témájához kapcsolódóan már végeztek mérést a rekreációs szakemberekre való piaci igény megismerésével kapcsolatban (Lacza, 2011). A kérdés aktualitását az adja, hogy hazánkban legalább hét intézményben folyik felsőfokú rekreációs képzés, ám a rekreációs munkaerőpiacról, valamint a munkaerőpiacon jelenlévő valós keresletről csak keveset tudunk. Úgy gondolom, hogy azért fontos tisztában lennünk az előzőekben érintett tényezőkkel, mert mindezek alkotják a felsőoktatási intézményekkel együttműködő gyakorlati helyszíneken teljesíthető szakmai gyakorlatok alaptematikáját. Fel kell mérnünk és tisztában kell lennünk a kereslettel ahhoz, hogy a rekreációs képzésben tanuló hallgatók sikeres és hatékony szakmai gyakorlatot tudjanak teljesíteni, és jövőbeli munkahelyükön azt megfelelő minőségben kamatoztatni. Meggyőződésemben megerősített Jancsák (2011) egy tudományos kutatásában megfogalmazott véleménye, amely szerint a munkaerőpiac és a felsőoktatás struktúráinak kongruenciájára van szükség. Lacza (2014) további kutatásából kiderül számunkra, hogy a legkedveltebb aktív rekreációs tevékenységek elsősorban az outdoor és a fitnesz irányzat tevékenységi körébe sorolhatóak. A szerző példa gyanánt elsődlegesen a sétát, kirándulást és a fitneszt (aerobic, erősítés, gimnasztika) emeli ki. A rekreációs és életmód alapszakon tanuló hallgatók számára mindez kedvező, hiszen szakmai gyakorlataik során lehetőségük van a fitnesz mozgásformákat (termi és vízi aerobik) megismerni majd elsajátítani, amelyeket a kutatás során megállapítottak tükrében lesz lehetőségük a javukra fordítani. Faragó és társai (2018) felhívják a figyelmet arra, hogy az egyén egészségének meghatározója az életmód,

amelynek befolyásoló tényezőit alkotja: a család, a munkahely és a szabadidő. Ezen megállapításnak eleget téve, a rekreációs irányzatot választó tanulóknak módjuk van olyan ismeretek birtokába jutni, amelyek segítségével mindhárom befolyásoló szegmensben sikeresen tudják megőrizni az egészséges életmód elemeit. Boda és társai (2019) a szabadidő minőségi eltöltésének jelentőségéről ír a magyar fiatal felnőttek körében. Tapasztalataim szerint az Y és Z generáció már valóban nem megfelelő módon tölti el a rendelkezésükre álló szabadidőt. A világ technikailag innovatív fejlődése eredményezte többek között azt, hogy az említett korosztály inkább az online térben „hasznosítja” szabadidejét. Ebben az esetben ez a tevékenység nem jár fizikai aktivitással, így azoknak a hallgatóknak, akik a jövőbeli rekreációs szakemberek egységét fogják alkotni, kötelességük, hogy tanulmányaik és gyakorlati idejük alatt az online téren kívüli rendszeres, fizikai aktivitás fontosságának hírvivőivé váljanak.

Kérdésfelvetések:

- 1) Kíváncsiak vagyunk arra, hogy a budapesti és szombathelyi rekreáció és életmód szakos hallgatók szakmai gyakorlattal kapcsolatos véleményükben vannak-e egyezőségek, különbözőségeket? *Amennyiben igen, mely területen tapasztalható ugyan az a vélemény, illetve mely területek térnek el?*
- 2) A munkaadók mely kompetenciákat tartják elsődlegesnek a szakma sikeres elsajátítása szempontjából?

Hipotézisek:

H1: feltételezzük, hogy a képzés két helyszínén az eltérő szakosodási lehetőségek miatt a hallgatók szakmai gyakorlatokról alkotott véleménye sem egyeznek.

H2: feltételezzük, hogy a képzés két helyszínén a gyakorlati helyeken elérhető és teljesíthető napok mennyiségének az eltérése miatt a hallgatók szakmai gyakorlatokról alkotott véleménye sem egyeznek.

2. Célkitűzés

Amely a kutatásom tárgyát illeti, a rekreáció, mint szakma körül járását választottam. Elsődleges szempont volt, hogy mindez, mint munkaadói, mint pedig leendő munkavállalói szemszögekből megtörténjen.

A kutatásom során szeretném felmérni, hogy a képzés során elsajátított ismeretek mennyire kamatoztathatóak a munkaerőpiacra való kilépés során, illetve, hogy a munkaadók és a gyakorlóléhelyek vezetői által elvárt kompetenciáknak milyen mértékben tudnak megfelelni az újonnan munkába álló munkavállalók. Ezen tényezők a legfontosabb alkotóelemei a kutató munkám problémakörének.

Úgy gondolom, hogy a szakma minél sikeresebb elsajátításának szempontjából elengedhetetlen a képzőhelyek által biztosított szakmai gyakorlat. Céлом, hogy a kutatásomban együttműködő hallgatók és szakmai gyakorlatvezetők állásfoglalása alapján, egy átfogó képet kapjak az ELTE rekreáció és életmód alapszak szakmai gyakorlóléhelyeiről alkotott véleményükről. A hallgatók tekintetében szeretném, ha az ott megtapasztaltakról és az ott elsajátított tudásról nyilatkoznának. Mindezek mellett szeretnék választ kapni azon kérdésemre is, hogy mennyire elégedettek a gyakorlóléhelyeken rendelkezésre álló eszközökkel és felszerelésekkel.

3. Anyagok és módszerek

Tudományos munkám elkészítése során, elsőként az ELTE szombathelyi és budapesti másodéves, a rekreációs képzésben résztvevő hallgatók véleményét mértem fel a képzésről a szakmai gyakorlóléhelyeiken megszerzett tapasztalataik alapján egy online kérdőív segítségével. A hallgatók tekintetében az elemszám 89 volt. A 89 kitöltőből 36 hallgató volt szombathelyi, 53 pedig budapesti. Fontosnak tartom kiemelni, hogy a 36 szombathelyi kitöltési számban szerepelnek a tavaly végzett alapszakos rekreációs-szervező hallgatók véleményei is. A kitöltési arány tekintetében megállapítható, hogy Szombathelyen a vizsgálni kívánt hallgatók 100%-a töltötte ki az előzetes szempontok alapján összeállított kérdőívet, míg Budapesten ez az arány csupán 50% volt.

Kutatómunkám következő lépcsőfoka a szakmai gyakorlóléhely-vezetőkkel való, szakmai hangvételű telefonos interjú lebonyolítása volt, mint szombathelyi, mint pedig budapesti viszonylatban. Az interjú alanyok tekintetében az elemszám 6 fő volt. A 6 főből 4 fő szombathelyi, míg 2 fő budapesti gyakorlóléhely-vezető volt. A szombathelyi gyakorlóléhely-vezetők tekintetében a megkeresett személyek 100%-val sikerült együttműködni. Budapesti viszonylatban, viszont az elemszám háromszorosából csupán 2 személy volt az, aki visszajelzett, és a megvalósult interjúbeszélgetésünk során adott információival és észrevételeivel segítette munkámat.

Az adatok feldolgozása a CogStat 2.1 szoftverrel történt, ahol gyakoriságot, valamint Khi-négyzet próbát számoltam. Kutatásetikai engedély száma: 2022/340

4. Eredmények

Eredményim bemutatását, a hallgatók által kitöltött online kérdőív elemzésével kezdem, amelyet a gyakorlóvezetőkkel és munkáltatókkal folytatott telefonos interjú kérdésköreinek kiértékelése követ.

1) *Mi motivált téged a rekreáció alapszakon való továbbtanulásra felé?*

A rekreációs alapszakon való továbbtanulás motivációjában nem volt jelentős különbség. A nem versenysport iránti érdeklődés illetve az egészséges életmód iránti érdeklődés, mint motiváció a válaszok 83%-ban jelent meg.

2) *Milyen típusú volt leginkább a gyakorlatod?*

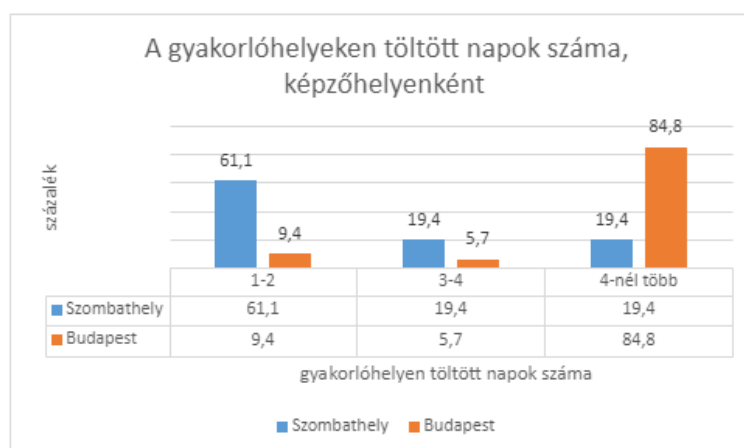
A szakmai gyakorlatok szinte 80%-a több feladatkör köré csoportosultak az összesített eredmények tekintetében.

3) *Hány napot töltöttél el a gyakorlólhelyeden?*

Igen erős szignifikáns különbség ($p < 0,001$) figyelhető meg a budapesti válaszadók javára a gyakorlólhelyeken eltöltött napok számát illetően, hiszen a budapesti hallgatók 4 vagy annál több napot töltöttek egy gyakorlólhelyen. Lásd első számú diagram.

1.sz. diagram: A gyakorlólhelyeken töltött napok száma, képzőhelyenként

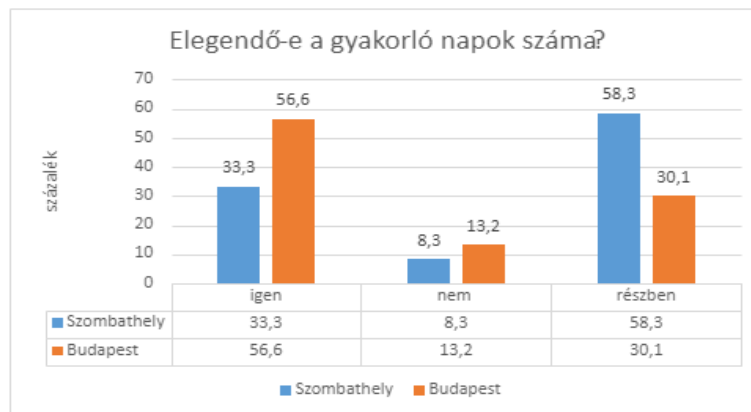
(saját szerkesztés)

4) *Mit gondolsz, elég volt a rendelkezésedre álló nap a megfelelő tudás megszerzéséhez?*

Mint ahogy a diagramon is látható, szignifikáns különbség ($p=0.03$) mutatkozott a budapesti válaszadók javára arra a kérdésre válaszolva, hogy elegendőnek találták-e a rendelkezésre álló napok számát a megfelelő tudás megszerzéséhez?

2.sz. diagram: Elegendő-e a gyakorló napok száma? (saját szerkesztés)

5) *Mit gondolsz, tudtad hasznosítani az elméleti képzésben megtanultakat a gyakorlatban?*

Az egyetemen megszerzett tudás hasznosíthatóságára vonatkozóan a válaszadók fele válaszolt igennel, 32 százalékuk a részben válaszlehetőséget választotta, és csupán 15 hallgató vélte úgy, hogy nem tudta hasznosítani az elméletben megtanultakat.

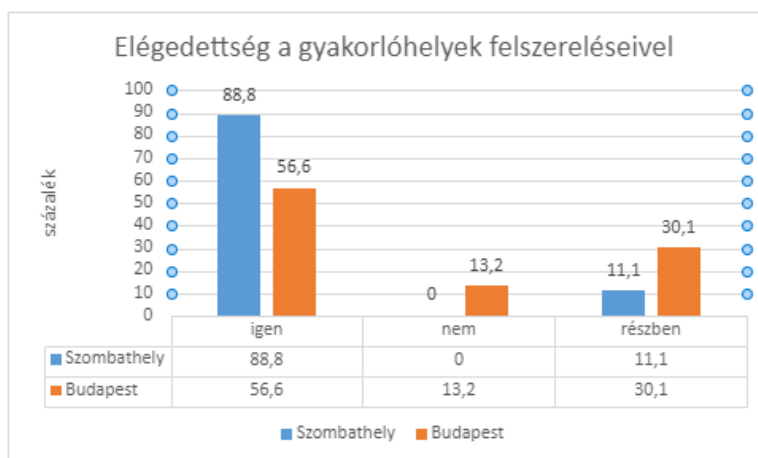
6) *Mit gondolsz, mennyire tudod kamatoztatni a gyakorlólhelyeden megszerzett tudást/tapasztalatot jövőbeli rekreációs munkahelyeden?*

A képzések helyszíne szerint nem találtam statisztikailag értelmezhető különbséget. Mindezek ellenére a hallgatók fele úgy vélekedik, hogy nagy mértékben tudja hasznosítani a megszerzett tudást és tapasztalatot jövőbeli rekreációs munkahelyén, míg egyharmad részük a részben válaszlehetőséget jelölte meg.

7) *Elégedett vagy a gyakorlólhelyek által biztosított eszközökkel/felszerelésekkel?*

Mindkét képzőhely hallgatói elégedettek voltak a gyakorlólhelyek által biztosított felszerelésekkel és eszközökkel, valamint az igen válaszok erősen szignifikáns ($p=0.003$) mértékben többször szerepeltek a nem válaszokhoz képest. Lásd harmadik számú diagram.

3.sz. diagram: Elégedettség a gyakorlóhelyek felszereléseivel (saját szerkesztés)

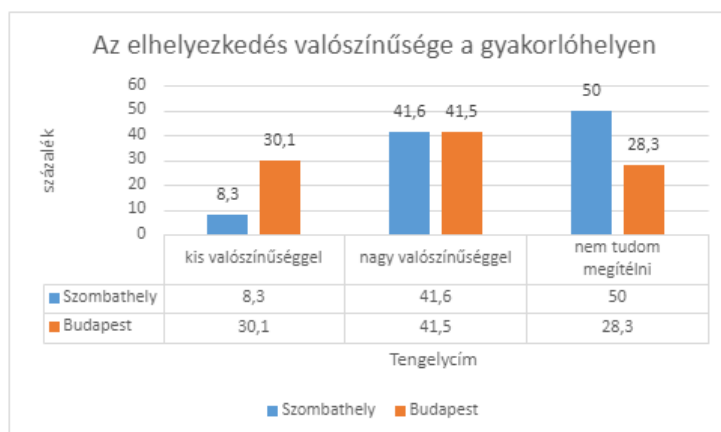
8) *A képzés befejezése után, szívesen elhelyezkednél a gyakorlóhelyeden?*

A következő kérdésre adott válaszok „miértjére” nem tudok pontos választ megfogalmazni, hiszen a hallgatók, a kérdőívben szereplő kérdésekre adott válaszaik alapján megállapítható, hogy tisztában vannak azzal, hogy van rájuk kereslet, és véleményük szerint el is tudnának helyezkedni a szakmájukon belül, viszont hajlandóságuk még sincs rá.

9) *Mit gondolsz, mekkora valószínűséggel tudnál elhelyezkedni a gyakorlóhelyeden?*

A 4. sz. diagramon látottak jól prezentálják, hogy a gyakorlóhelyen történő későbbi lehetséges elhelyezkedést a hallgatók változóan ítélték meg, a budapesti hallgatók vélik úgy ($p=0.023$), hogy nagyobb valószínűséggel tudnának elhelyezkedni a szakmai gyakorlóhelyeiken.

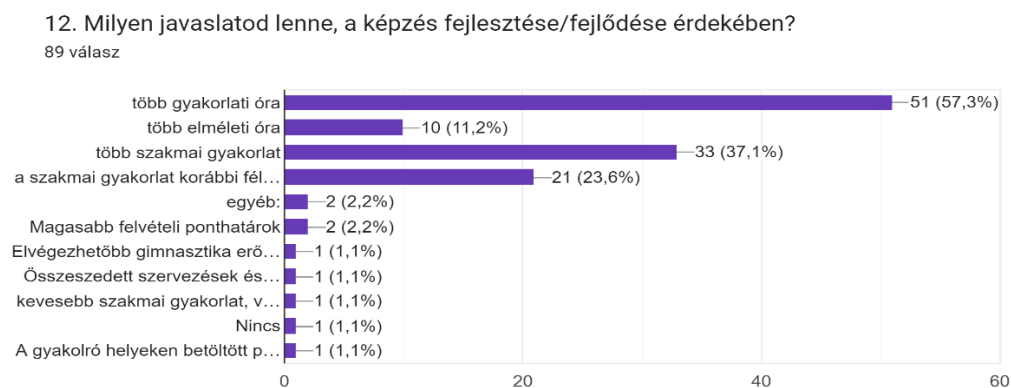
4.sz. diagram: Az elhelyezkedés valószínűsége a gyakorlóhelyeken (saját szerkesztés)

12) Milyen javaslatod lenne, a képzés fejlesztése/fejlődése érdekében?

A következő kérdésekre beérkező észrevételek segítségével szerettem volna egyértelmű választ kapni arra, hogy a hallgatók milyen javaslatokkal élnek a rekreációs képzés fejlesztésével kapcsolatban. Válaszukban, amely a grafikonon is jól látható, három darab válaszlehetőség dominált: több gyakorlati óra, több szakmai gyakorlat valamint a szakmai gyakorlat korábbi félévben való felvételének lehetősége.

5.sz. diagram: Milyen javaslatod lenne a képzés fejlesztése céljából? (saját szerkesztés)

A következőkben a munkáltatókkal és szakmai gyakorlatvezetőkkel folytatott telefonos interjú kérdésköreinek kiértékelése következik.

1) Melyek a legfontosabb kompetenciák a munkaerő kiválasztása során?

A megkérdezett gyakorlatvezetők a következő legfontosabb kompetenciákat és személyiségvonásokat emelték ki: kiváló kommunikációs készség, idegen nyelvi ismeretek, elhivatottság, innovatív attitűd, önképzésre és önfejlesztésre való hajlandóság, lojalitás és szakmai hitelesség.

2) A képzés szintje, vagy a gyakorlatorientáltság élvez nagyobb prioritást a döntés meghozatalakor?

A válaszadó gyakorlatvezetők kivétel nélkül: a gyakorlatorientált munkaerőt rangsorolták előrébb a kiválasztás során. Mindezek ellenére egyetértettek abban, hogy a képzés szintje meghatározó, fontos szerepet játszik a megfelelő minőségű szakmai háttértudásban.

3) Mit gondol, elég tapasztaltak a végzett, friss munkavállalók a hiányzó munkakörök betöltésére?

A következő kérdés tekintetében is egyetértés volt megkérdezett felek között, hiszen úgy vélik a hallgatók nem rendelkeznek megfelelő tapasztalattal. Számos alkalommal felhívták a figyelmet arra, hogy a hallgatóknak több szakmai impulzusra lenne szükségük a kellő tapasztalat megszerzéséhez.

4) Mit gondol, a rekreációs képzések nyújtanak elegendő gyakorlatot a hallgatók számára a megtapasztaltak szerint? Ha nem, akkor melyek a hiányzó területek a gyakorlatorientált képzésben?

A szakmai gyakorlatvezetők úgy gondolják, hogy a rekreációs képzés csupán részben nyújt elegendő gyakorlatot a hallgatók számára. Többen kiemelték, hogy az önálló munkavégzésre való képesség hiánya jelenti a legnagyobb problémát. Javaslataikban szerepelt: a szakmai gyakorlat korábbi félévben való felvételének lehetősége, hiszen ezzel esély nyílna a szakmai gyakorlólhelyeken eltölthető napok számának növekedésére. Emellett felvetésre került az is, hogy a hallgatóknak legyen lehetőségük a szorgalmi időszakon kívül, a nyári szünidőben is szakmai gyakorlatot teljesíteni. Az eltökélt és motivált hallgatók ebben az időszakban akár anyagi juttatásban is részesülhetnének a gyakorlólhelyek jóvoltából, illetve akár az egyetemek

plusz kreditek odaítélésében tudnák támogatni ennek a javaslatnak a megvalósulását. Mindezek ellenére tapasztalataik azt mutatják, hogy a hallgatók rendelkeznek kellő kíváncsisággal és motivációval ahhoz, hogy megtanulják, majd fejlesszék hiányosságaikat.

5) Melyek a legfőbb, legjellemzőbb tapasztalatok a frissen munkába álló rekreációs szakemberekkel kapcsolatban?

A megkérdezett szakmai gyakorlatvezetők szerint, a végzett hallgatók rendelkeznek a kellő és szükséges elméleti tudással, viszont a képzés időtartama alatt hiányzó élő minta és a szakmai gyakorlatok során megtapasztalt szituációk és információk feldolgozásának hiánya nem teszi lehetővé, hogy ezt a tudást kamatoztatni tudják a valós munkahelyi szituációkban. Fontosnak tartották kiemelni azt is, hogy a sporteszközök terén nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel, nem jártasak egyes sportfelszerelések, sporteszközök rendeltetésszerű használatában és működésében. A válaszadók egyetértettek abban, hogy a rekreációs képzés lehetőséget nyújt a hallgatók számára arra, hogy akár több sportba és mozgásformába is betekintést nyerjenek, viszont véleményük szerint egy adott sportirányzat, illetve sportmozgás felé való specializáció (hallgatók saját döntése alapján) lenne az egyik legkifizetődőbb alternatíva a hallgatók későbbi sikeres elhelyezkedési lehetőségek javítása szempontjából. Pozitív tényezőként beszéltek arról, hogy a frissen munkába álló hallgatók rendkívül jól tudnak csapatban dolgozni, illetve a lelkes és pozitív hozzáállásuk nagyban hozzájárul ahhoz, hogy rövid időn belül képesek legyenek alkalmazkodni az új környezethez, illetve a nemvárt helyzetekhez.

6) Mit gondol, a frissen munkába álló rekreációs szakemberek rendelkeznek a megfelelő kompetenciákkal? Ha nem, mit gondol, hogy lehet javítani ezen?

A következő kérdés tekintetében minden válasz azt támasztotta alá, hogy az újonnan munkába álló rekreációs szakemberek rendelkeznek megfelelő kompetenciákkal. Ezek az alapkompentenciák lehetővé teszik azt, hogy minőségi munkát végezzenek, valamint, hogy a vendégek részéről pozitív visszajelzések érkezzenek. A pozitív kisugárzás, nyitottság, empátia és közvetlenség mind a megtapasztalt személyiségvonásokhoz tartoznak. Elmondott tapasztalataik alapján megállapítható, hogy a frissen munkába álló rekreációs szakemberek nagyon jól képesek csapatban dolgozni, illetve sokoldalúak. A váratlan helyzeteket képesek kezelni, viszont az új dolgok megismerésére bátorítani és motiválni kell őket. Ezen terület fejlesztésének érdekében javasolták többek között a felsőoktatásban jelenlévő gyakorlati órákon résztvevő hallgatók önálló szereplését és az egyénileg megtartható órák számának növelését.

7) Mit gondol, az országban mekkora a kereslet a rekreációs szakemberekre?

A szakmai gyakorlatvezetők mind egyetértettek abban, hogy van kereslet a rekreációs szakemberekre, valamint, hogy a munkaerőpiac szereplőinek jelentős része tisztában van a rekreáció jelentésével, és be tudja határolni a szakemberek feladatköreit. Úgy gondolják, hogy világunk, ezáltal országunk uralkodó értékrendje (egyre nagyobb teret nyerő: én idő, öngondoskodás, kulcsín és egészséges életmód fontosága), valamint az egyén szabadon felhasználható szabadidejének növekedése mellett elengedhetetlen az ebben szakmailag hiteles segítséget nyújtó szakemberek foglalkoztatása. Fontosnak tartották kiemelni azt, hogy ebben nagy szerepet játszik hazánk sokszínű infrastrukturális háttere. A válaszadók úgy gondolják, hogy általánosságban nagy fluktuáció jellemző a szakmára ezért fontos, hogy milyen környezetet és hosszútávon működőképes feltételeket biztosít a munkaadó a munkavállaló számára annak érdekében, hogy a munkaviszony hosszú időre biztonságos alapot nyújtson mindkét fél számára. Felhívták a figyelmet arra is, hogy a szombathelyi képzésben résztvevő szakmai gyakorlóhelyek, valamint az általuk biztosított későbbi elhelyezkedési lehetőségek szempontjából kalkulálni kell az osztrák elszívó erővel, hiszen rengeteg pozíciót magyar munkaerő tölt be. Mindent összevetve úgy gondolom, hogy a feltett kérdés tekintetében a legfontosabb javaslatuk a diploma megszerzése utáni időszakra vonatkozott, mivel tapasztalataik alapján a diploma megszerzése önmagában nem elegendő a sikeres elhelyezkedés érdekében. A felsőoktatásban tanuló rekreáció és életmód szakos hallgatóknak van lehetőségük specializáció választásra, amely segít nekik abban, hogy célirányosan folytassák tanulmányaikat. Ennek létjogosultsága abban rejlik, hogy a kiegészítő ismeretek segítségével szolgálnak azon döntés meghozatalában, hogy az alap diploma mellé milyen konkrét szakmát/végezettséget (személyedző, fitnesz instruktor/csoportos fitnesz instruktor, masszőr, szaunamester) szerezzenek. Mindezek mellett javasolják a szakmában történő mielőbbi tapasztalatszerzést (a már megszerzett diplomával).

8) Mit gondol, melyek azok az elengedhetetlen feltételek, amelyeknek meg kell felelni a sikeres elhelyezkedés érdekében?

A prioritásokat szem előtt tartva a legfontosabb feltételt: a szakmai tudás és tapasztalat mértéke alkotja a sikeres elhelyezkedés tekintetében. Emellett fontos, hogy az egyén nyitott legyen új ismeretek és kompetenciák megszerzésére („lifelong learning”), valamint képes legyen az önálló munkavégzésre. Egy konkrét sportban, illetve mozgásformában való jártasság képes „értékesebb” munkaerővé tenni a munkavállalót. Az idegen nyelvi ismeretek, főként a szakmai idegen nyelvi tudás és ennek megfelelő használata tud számtalan új lehetőséget biztosítani a

vállalkozó szellemű egyéneknek számára. A szakmai gyakorlatvezetők álláspontja szerint, az aktuális kérdés tekintetében előnyt jelenthetnek olyan személyiségvonások, mint: a sikerorientáltság, felelőseteljesség és motiváltság.

9) *Mit gondol a munkaerőpiacon jelenlévő valós keresletről?*

Az interjú során elhangzott válaszok alapján megállapítható, hogy van valós kereslet. Úgy gondolom, hogy ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a témával kapcsolatos korábbi kutatások, amelyek alátámasztják, hogy az átlag életkorral növekszik a minőségi idő eltöltésére irányuló idő és igény.

5. Megbeszélés

Kérdésfelvetések:

- 1) Kíváncsiak vagyunk arra, hogy a budapesti és szombathelyi rekreáció és életmód szakos hallgatók szakmai gyakorlattal kapcsolatos véleményükben vannak-e egyezőségek, különbözőségeket? *Amennyiben igen, mely területen tapasztalható ugyan az a vélemény, illetve mely területek térnek el?*
- 2) A munkaadók mely kompetenciákat tartják elsődlegesnek a szakma sikeres elsajátítása szempontjából?

K1: Megállapítható, hogy a budapesti és szombathelyi rekreáció és életmód szakos hallgatók szakmai gyakorlattal kapcsolatos véleményükben vannak egyezőségek és különbözőségek egyaránt. Mindkét képzőhely hallgatói egyetértettek a rekreációs alapszakon való továbbtanulás motivációs tényezőiben, hiszen a nem versenysport iránti, illetve az egészséges életmód felé való érdeklődés válaszlehetőséget jelölték meg túlnyomó többségben mind a két képzőhely tanulói. A gyakorlólhelyek típusának kategorizálásában szintén egyetértettek a hallgatók. Rendkívül pozitív, hogy a képzőhelyek által biztosított eszközökkel és felszerelésekkel mindkét képzőhely tanulói elégedettek voltak. A rekreációs képzés fejlesztése és fejlődése érdekében javasolt tényezőkben egyaránt egyetértés jellemezte a hallgatók véleményét, hiszen mindkét képzési helyszín viszonylatában a válaszok: a több gyakorlati óra, több szakmai gyakorlat, valamint a szakmai gyakorlatok korábbi félévben való felvételének lehetőségére irányult.

A gyakorlólhelyeken eltölthető napok számát illetően, a két képzőhely hallgatóinak véleménye nem egyezik, hiszen a budapesti válaszadók javára erősen szignifikáns ($p < 0,001$) különbség

állapítható meg, ugyanis ők 4 vagy annál több napot töltöttek el egy gyakorlólhelyen. A megfelelő tudás megszerzéséhez rendelkezésre álló napok számának tekintetében szintén nem egyezett meg a hallgatók véleménye, hiszen a budapesti kitöltők szignifikánsan ($p=0.03$) nagyobb mértékben gondolák úgy, hogy számukra elegendő volt a gyakorlati helyeken biztosított napok száma. Abban a kérdésben, hogy mekkora valószínűséggel tudnának elhelyezkedni a gyakorlólhelyeiken a diploma megszerzése után nem volt egyetértés, ugyan is a budapesti hallgatók ($p=0.023$) vélik úgy, hogy nagyobb valószínűséggel tudnának elhelyezkedni a későbbiekben.

K2: A szakma sikeres elsajátítása szempontjából a munkaadók a következő kompetenciákat emelték ki: kiváló kommunikációs készség, idegen nyelvei ismeretek (szakmai idegen nyelvtudás előnyt jelenthet), önképzésre és önfejlesztésre való hajlandóság, sikerorientáltság, lojalitás és szakmai hitelesség. Mindezek mellett kiemelték, hogy az egyén számára elengedhetetlen a csapatban és csapattal való együttműködés képessége.

Hipotézisek:

H1: feltételezzük, hogy a képzés két helyszínén az eltérő szakosodási lehetőségek miatt a hallgatók szakmai gyakorlatokról alkotott véleménye nem egyezik.

H2: feltételezzük, hogy a képzés két helyszínén a gyakorlati helyeken elérhető és teljesíthető napok mennyiségének az eltérése miatt a hallgatók szakmai gyakorlatokról alkotott véleménye nem egyezik.

H1: Hipotézisem nem nyert bizonyosságot a kutatás elvégzése után.

H2: Hipotézisem bebizonyosodott, hiszen az előzetes szempontok alapján összeállított online kérdőív kérdéseire választ adó tanulók véleményéből kiderült számomra, hogy azoknak a hallgatóknak akiknek négy, vagy annál több nap állt rendelkezésükre a szakmai gyakorlólhelyeiken a megtanult ismeretek kamatoztatására, azok szignifikáns mértékben elégedettebbek voltak a megszerzett és elsajátított tudással/tapasztalattal, valamint nagyobb mértékben gondolják úgy, hogy gyakorlólhelyeiken el tudnak helyezkedni a későbbiekben.

6. Összefoglalás

A rekreációs szakemberképzés hazánkban 7 felsőfokú intézményben kerül elindításra 2023 szeptemberében. Megállapítható, hogy az előző évekhez képest növekedett a rekreáció alapszakot (BSc) indító felsőfokú intézmények száma. Ez arra enged következtetni, hogy van

érdeklődés a szakmai iránt, valamint, hogy van kereslet azokra a szakemberekre, akik megfelelő segítséget tudnak nyújtani az egyénnek ahhoz, hogy a rendelkezésre álló szabadidejét optimális minőségben tudja hasznosítani. A jelenleg rekreáció és életmód elnevezésen futó alapszak két fő szegmensét az elméleti tudás elsajátítása és a szakmai gyakorlatok minél prosperálóbb teljesítése alkotja. A kutatásomban online kérdőív segítségével felmért szombathelyi és budapesti másod és harmadéves hallgatók, illetve telefonos interjúbeszélgetés által megkérdezett szakmai gyakorlatokat vezető munkáltatók álláspontja volt segítségemre ahhoz, hogy felmérjem az ELTE rekreáció és életmód alapszakon zajló szakmai gyakorlatról alkotott véleményüket. A kérdőív során lehetőségük nyílt a hallgatóknak arra, hogy a gyakorlóléhelyek által biztosított eszközök, felszerelések minőségéről is véleményt formáljanak. A kutatásban együttműködő gyakorlatvezetők és munkáltatók a tapasztalataik alapján történő állásfoglalásuk mellett, olyan javaslatokkal éltek, amelyek meglátásom szerint képesek még hatásosabbá és célravezetőbbé modifikálni a szakmai gyakorlatokat. A kutatásom igazolta, hogy a hallgatók tekintetében egy jelentékeny különbség állapítható meg, mégpedig az, hogy azok a hallgatók, akiknek négy, vagy annál több nap állt rendelkezésükre a szakmai gyakorlóléhelyeiken a megtanultak ismeretek kamatoztatására, azok szignifikáns mértékben elégedettebbek voltak a megszerzett és elsajátított tudással/tapasztalattal, valamint nagyobb mértékben gondolják úgy, hogy gyakorlóléhelyeiken el tudnak helyezkedni a későbbiekben. A szakmai gyakorlatvezetők és munkáltatók perspektíváját teljes egyetértés jellemzi annak a szükségességében, hogy a gyakorlati helyszíneken rendelkezésre álló napok számát növelni kell. Kutatómunkám elkészítése során megerősítést nyertem azon vélekedésemben, hogy a munkaerő kiválasztása során prioritást élvez a munkavállaló gyakorlatorientáltsága. Úgy gondolom, hogy mindezek miatt lehet nagy segítségünkre a szakmai gyakorlatokról alkotott vélemények begyűjtése és átgondolása annak érdekében, hogy a jövőbeli rekreációs szakembereket alkotó diplomás pályakezdők a lehető legjobb módon, kellő szakmai tapasztalattal és hitelességgel tudják képviseltetni magukat a szakmában.

7. Irodalomjegyzék

Boda, E., Bácsné Bába, É., Laoues, N., & Müller, A. É. (2019). Rekreációs fogyasztói szokások vizsgálata magyar fiatal felnőttek körében,

<https://dea.lib.unideb.hu/server/api/core/bitstreams/419c5359-1852-45f9-9d20-7474703f8880/content> (2022. 10.24.)

Faragó, B., Konczos, Cs., Pápai, Zs., & Szakály, Zs.,)2018). Az egészségmagatartás hatása az oktatási rendszerben és a munkaerő-piacon,

https://lib.sze.hu/images/Apaczai/kiadv%C3%A1ny/2018/0902_Farag%C3%B3%20B_Konczos%20Cs_P%C3%A1pai%20Zs_Szak%C3%A1ly%20Zs.pdf (2022. 10.20)

Jancsák, Cs. (2011). Melyek a munkaerőpiac elvárásai? Összegző tanulmány a Kimenet orientált képzés fejlesztés a Dél-alföldi régiószolgáltató egyetemén (TÁMOP-4.1.2.A/1-11/1-2011-0013) című program előkészítő kutatások fejezetéről, <http://titan.physx.u-szeged.hu/physics/Oktatas10/MunkaeroPiac.pdf> (2022. 11.15.)

Lacza, Gy. (2011). A rekreációs szakemberek iránti kereslet a hazai munkaerőpiacon az üzleti szektorban 2009-2010 között: Alkalmi munka - közepes megbecsültség, <http://real.mtak.hu/51680/> (2022. 11.15.)

Lacza, Gy. (2014) A magyarországi rekreációs felsőoktatási képzési rendszer hatékonyságának vizsgálata és aktualizálásnak lehetőségei a piaci igények tükrében, http://old.semmelweis.hu/wp-content/phd/phd_live/vedes/export/laczagyongyver.d.pdf (2022. 10. 05.)

8. Köszönetnyilvánítás

Ezutón szeretnék köszönetet mondani Dr. Némethné Tóth Orsolya konzulens asszonynak a sok segítségért, kitüntető bizalmáért, amelyek hozzá járultak ennek a kutatásnak a létrejöttéhez.

Köszönetemet szeretném kifejezni a kutatásom alapötletében segédkező Dr. Bíróné Ilics Katalin, valamint Dr. Nagyváradin Katalin felé a szakmai útmutatásaikért és támogató észrevételeikért!

Köszönöm továbbá Patakiné Dr. Bősze Julianna és Dr. Magyar Márton, az ELTE PPK budapesti ESI adjunktusainak a segítséget és közreműködést a budapesti hallgatók és szakmai gyakorlatvezetők elérésében.